

Κριτήρια
αξιολόγησης,
εγκυρότητα,
αξιοπιστία, συνέπεια,
αντικειμενικότητα,
διακριτικότητα,
πρακτικότητα

Κριτηρια αξιολογησης

Αντικειμενικότητα

Εξωτερικά

Εσωτερικά

Μορφή

Ποσοτικά

Ποιοτικά

Σχέση με
εκπαιδευτική
διαδικασία

Σχεδιασμού

Διαδικασίας

Αποτελέσματος

Κριτήρια αξιολόγησης

Εξωτερικά

(προκαθορισμένα και γνωστά σε αξιολογητή και αξιολογούμενο)

Εσωτερικά

(υποκειμενικά - προσωπικές αντιλήψεις και στάσεις του αξιολογητή)

Ποσοτικά

(αριθμητική αποτύπωση)

Ποιοτικά

(περιγραφική μορφή)

Σχεδιασμού

(διαγνωστική αξιολόγηση)

Διαδικασίας

(διαμορφωτική αξιολόγηση)

Αποτελέσματος

(τελική αξιολόγηση)

Κριτήρια αξιολόγησης

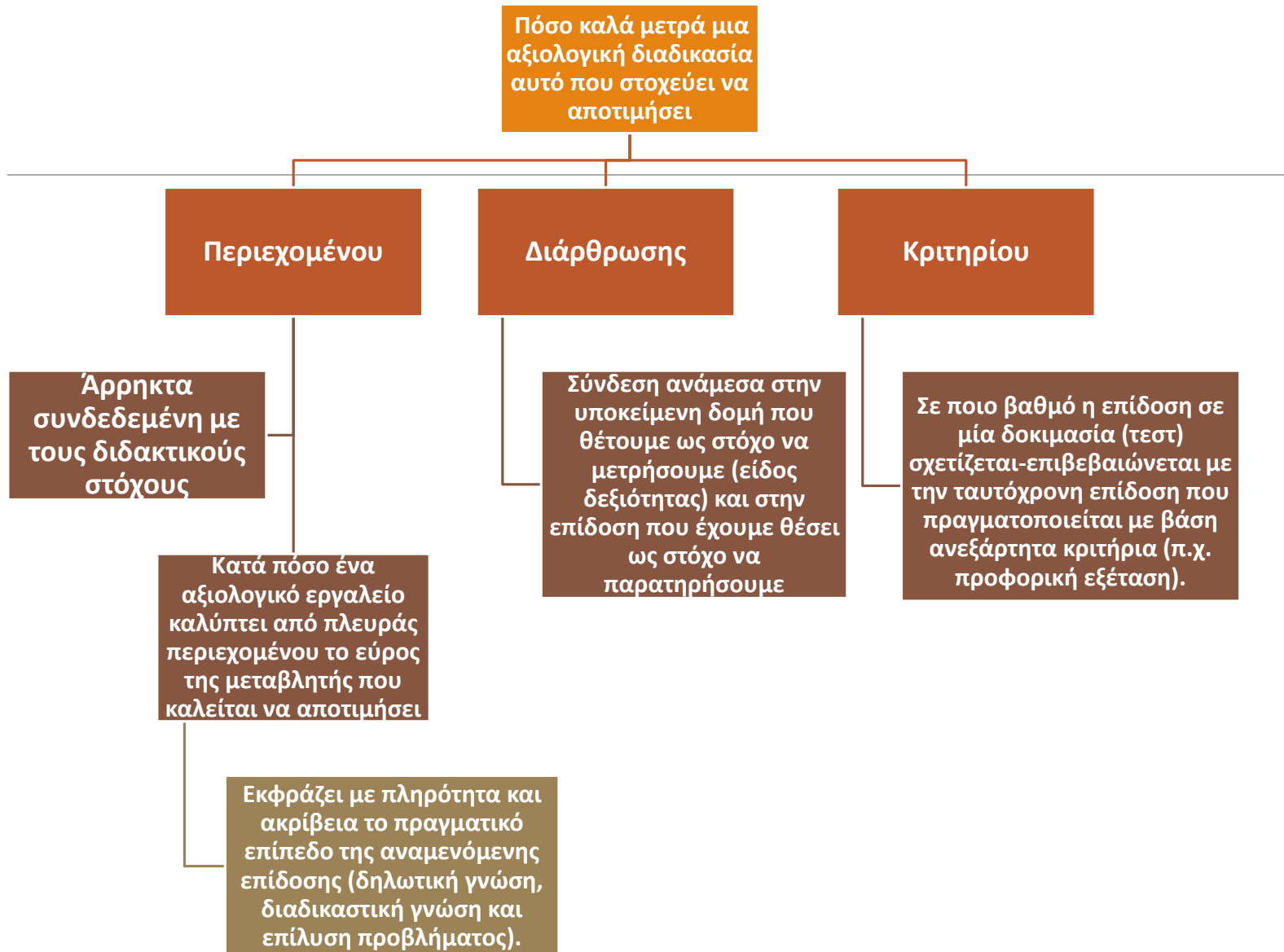

Θα πρέπει να θυμάστε:

Η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων μιας αξιολογικής διαδικασίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη:

- με το είδος των κριτηρίων που επιλέγονται και
- με την ορθότητα της αξιοποίησής τους.

Εγκυρότητα

Εγκυρότητα περιεχομένου

	Πληροφορίες	Έννοιες	Κανόνες	Σύνολα
Χαρακτηριστικά της δομής των ελλειπτικών, σπειροειδών και ανώμαλων γαλαξιών	4	2		6
Θέση των ελλειπτικών, σπειροειδών και ανώμαλων γαλαξιών	3		1	4
Όροι για την περιγραφή του περιεχομένου των γαλαξιών	2			2
				12

Πίνακας προδιαγραφών

Στόχοι επίδοσης

Πίνακας 2.5: Πίνακας προδιαγραφών γραπτού τεστ στο μάθημα «Στοιχεία Αστρονομίας & Διαστημικής» της Β' Λυκείου

2^η Άσκηση Αυτοαξιολόγησης

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τον Πίνακα 2.5 προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- A) Πόσες ερωτήσεις του τεστ αναφέρονται στα χαρακτηριστικά της δομής των ελλειπτικών, σπειροειδών και ανώμαλων γαλαξιών;
- B) Πόσες ερωτήσεις στη θέση των ελλειπτικών, σπειροειδών και ανώμαλων γαλαξιών αποτιμούν τους κανόνες;

Εγκυρότητα διάρθρωσης

Αφού ο/η εκπαιδευτικός αποσαφηνίσει ποιους τύπους δεξιότητας περιλαμβάνει μια δοκιμασία (τεστ), στη συνέχεια να επιλέξει τους αντίστοιχους στόχους επίδοσης, οι οποίοι συνιστούν καλές ενδείξεις ανάπτυξης των συγκεκριμένων δεξιοτήτων.

	Είδος Δεξιότητας	Τύπος Επίδοσης
Δηλωτική Γνώση	<i>Πληροφορίες</i> , όπως συγκεκριμένα γεγονότα, γενικές αρχές και τάσεις, κριτήρια και τρόποι οργάνωσης γεγονότων.	Οι εκπαιδευόμενοι καλούνται να δηλώσουν ό,τι γνωρίζουν.
Διαδικαστική Γνώση	<i>Διάκριση</i> , όπως αντίδραση σε οπτικές εικόνες, ήχους ή άλλα αισθητηριακά ερεθίσματα, για να διαπιστωθεί αν είναι ίδια ή διαφορετικά.	Παρουσιάζονται στους εκπαιδευόμενους πολλαπλά ίδια παραδείγματα, εκτός από ένα που διαφέρει από την άποψη του ερεθίσματος προς διάκριση. Στη συνέχεια καλούνται να αναγνωρίσουν το διαφορετικό παράδειγμα.
	<i>Έννοια</i> , όπως η αναγνώριση υλικών αντικειμένων ή εικόνων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ή η κατανόηση μίας αφηρημένης ταξινόμησης.	Ζητείται από τους εκπαιδευόμενους να κατηγοριοποιήσουν ταξινομήσουν διαφορετικά και άγνωστα παραδείγματα μίας έννοιας.
	<i>Κανόνας</i> , όπως η εφαρμογή αρχών που διέπουν τη σχέση ανάμεσα σε τάξεις αντικειμένων ή συμβάντων.	Παρουσιάζεται στους εκπαιδευόμενους ένα χαρακτηριστικό, αλλά άγνωστο παράδειγμα, και κατόπιν τους ζητείται να εφαρμόσουν τον κανόνα.
Επίλυση Προβλημάτων	Σειρά βημάτων που ξεκινούν με την αναπαράσταση του προβλήματος, συνεχίζονται με την επιλογή μίας στρατηγικής που κρίνεται κατάλληλη για την επίλυση του προβλήματος και καταλήγει στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της στρατηγικής ή και την επιλογή μίας εναλλακτικής στρατηγικής, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.	Οι εκπαιδευόμενοι καλούνται να επεξεργαστούν τη λύση ενός προβλήματος.

Πίνακας 2.4: Συσχέτιση δεξιοτήτων με τύπους επίδοσης

Αξιοπιστία

Στο ίδιο δείγμα μαθητών/-τριών τα αποτελέσματα πολλαπλών αξιολογικών δοκιμασιών είναι ίδια ή περίπου ίδια

Συντελεστές αξιοπιστίας περιλαμβάνουν τη στάθμιση διαφορετικών βαθμολογιών (επανεξέταση του ίδιου τεστ, δύο ισοδύναμοι τύποι, μέθοδος των δύο μισών)

Γραπτές σταθμισμένες δοκιμασίες (τεστ)

Συνέπεια

Αν οι παρατηρούμενες επιδόσεις των μαθητών/-τριών μπορούν να γενικευθούν και σε άλλα περιβάλλοντα.

Ανιχνεύονται μέσα από στατιστικές προσεγγίσεις (συντελεστές αξιοπιστίας, θεωρία της γενικευσιμότητας)

Συνέπεια

- ανάμεσα σε προηγούμενες και μεταγενέστερες μετρήσεις,

Παράδειγμα:

Κατά τη διάρκεια των αρχικών (προκαταρτικών) αξιολογήσεων, ο εκπαιδευτικός συχνά αποτιμά τις στάσεις των εκπαιδευομένων με βάση τις εκτιμήσεις που έχει στη διάρκεια των πρώτων δύο εβδομάδων από την έναρξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ο εκπαιδευτικός σε αυτήν την περίπτωση χρησιμοποιεί τις προηγούμενες αξιολογήσεις για να γενικεύσει σχετικά με μεταγενέστερες κρίσεις. Όταν οι επιδόσεις των εκπαιδευομένων αλλάζουν με το πέρασμα του χρόνου (γεγονός το οποίο συνήθως συμβαίνει), οι προηγούμενες γενικεύσεις του εκπαιδευτικού διαψεύδονται.

Συνέπεια

Η επίδοση των εκπαιδευομένων παρουσιάζει ασυνέπειες σε δοκιμασίες που στόχο έχουν να μετρήσουν την ίδια δεξιότητα για ποικίλους λόγους.

- Μία πιθανή εξήγηση μπορεί να είναι ότι συχνά οι εκπαιδευόμενοι μαντεύουν τη σωστή απάντηση. Αυτή η μορφή της ασυνέπειας προκύπτει όχι μόνο σε δοκιμασίες πολλαπλών επιλογών ή διαζευκτικής απάντησης «σωστό-λάθος», αλλά και σε άλλες μορφές, όπως η ανάπτυξη θέματος, η αξιολόγηση επίδοσης και οι προφορικές ερωτήσεις.
- Μια άλλη αιτία για τις παρατηρούμενες ασυνέπειες στην επίδοση αποτελεί το γεγονός ότι πολλές δοκιμασίες περιέχουν αόριστες ερωτήσεις. Σε αυτή την περίπτωση οι εκπαιδευόμενοι διαφέρουν στο πώς εκλαμβάνουν τις ερωτήσεις και, επομένως, δίνουν απαντήσεις χωρίς συνέπεια.
- Επίσης αρκετά συχνά παρατηρείται ότι δοκιμασίες που έχουν σχεδιαστεί για να μετρήσουν την ίδια δεξιότητα, στην πραγματικότητα αποτιμούν διαφορετικές δεξιότητες.

Συνέπεια

Δραστηριότητα 4^η

Μελετήστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και τεκμηριώστε αν ο εκπαιδευτικός προβαίνει σε γενίκευση της επίδοσης.

«Η καθηγήτρια αγγλικών κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας των μαθημάτων, μέσω προκαταρκτικών δοκιμασιών, κρίνει την ικανότητα μάθησης κάθε μαθητή. Στη συνέχεια με βάση αυτή την κρίση προβαίνει σε ομαδοποίηση των μαθητών».

Αντικειμενικότητα, Διακριτότητα και Πρακτικότητα

Αντικειμενικότητα: Αξιολόγηση ανεπηρέαστη από παράγοντες μη σχετικούς με τη διαδικασία (συμπάθειες, χρήση διαφορετικών κριτηρίων)

Διακριτότητα: Μια αξιολογική δοκιμασία (π.χ. ένα γραπτό τεστ) χαρακτηρίζεται από άριστη διακριτότητα, όταν τα αποτελέσματα της προσεγγίζουν την κανονική κατανομή.

Πρακτικότητα: Ευκολία αξιοποίησης από όλους. Αν ένα γραπτό τεστ περιλαμβάνει δυσνόητες ερωτήσεις που απαιτούν χρονοβόρες και πολλαπλές επεξηγήσεις, τότε το τεστ χαρακτηρίζεται ως μη χρηστικό

Προσεγγίσεις για την Ερμηνεία της Επίδοσης

Βάσει δυνατοτήτων:
αναφορά στη μέγιστη δυνατή επίδοση (δύσκολο να τη γνωρίζουμε εκ των προτέρων)

Βάσει ανάπτυξης:
προηγούμενες επιδόσεις

Βάσει νόρμας: επιδόσεις άλλων μαθητών/-τριών (ιεράρχηση, διαχωρισμό, αποκλεισμό αξιολογούμενων)

Βάσει κριτηρίων:
επακριβώς ορισμένο επίπεδο δεξιοτήτων (π.χ. Η Ελένη στο μάθημα της γεωμετρίας μπορεί να διχοτομήσει μία γωνία)

3^η Άσκηση Αυτοαξιολόγησης

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τις παρακάτω περιπτώσεις, επιλέξτε ποια ερμηνεία θα ήταν ορθότερη να χρησιμοποιήσετε νόρμας ή κριτηρίων;

- Ο Κώστας πήρε τον καλύτερο βαθμό στο διαγώνισμα της Ιστορίας.
- Η Νίκη κατά τη διαδικασία τη απόσταξης μπορεί να διαχωρίσει το οινόπνευμα από το νερό.
- Ο Αντώνης μπορεί να ονοματίσει όλα τα στοιχεία του περιοδικού πίνακα.
- Η Νεκταρία ξέρει περισσότερες λέξεις από ό,τι το 70% των άλλων μαθητών στο τρίτο έτος των Γαλλικών.